

Vlaanderen
is omgeving

DEPARTEMENTAAL ONDERZOEKSPROGRAMMA 2018

▴ Onderzoeksprogramma ter ondersteuning
van het Vlaamse omgevingsbeleid

DEPARTEMENT
OMGEVING

www.omgevingvlaanderen.be

DEPARTEMENTAAL ONDERZOEKSPROGRAMMA 2018

Onderzoeksprogramma ter ondersteuning
van het Vlaamse omgevingsbeleid

Opgemaakt door het Departement Omgeving

27.04.2018

Geactualiseerd op 17.08.2018

////////////////////////////////////

INHOUD

Inhoudelijke toelichting.....	3
1 Horizontale oriëntaties.....	4
1.1 Integrale benadering van het omgevingsbeleid	4
1.2 Vergroening van de Economie / Duurzame productie en consumptie	4
1.3 Eenvoudige en doeltreffende instrumenten	4
2 Verticale oriëntaties - Themabeleid.....	5
2.1 Ruimte	5
2.2 Bodem en ondergrond	5
2.3 Lucht	6
2.4 Hinder	6
2.5 Omgeving en Gezondheid	6
2.6 Circulaire Economie	6
2.7 Klimaat	7
2.8 Energie	7
2.9 Dierenwelzijn	7
3 Beleidsondersteuning en -integratie.....	7

INHOUDELIJKE TOELICHTING

Jaarlijks wordt door het departement Omgeving het Departementaal Onderzoeksprogramma opgemaakt. In tegenstelling tot de voorgaande jaren werd het dit jaar niet geïntegreerd met de onderzoeksprogramma's van OVAM, VMM en VLM. De respectieve onderzoeksprogramma's werden wel inhoudelijk op elkaar afgestemd en er werden synergieën tussen de onderzoeksprogramma's gerealiseerd.

Het voorliggend indicatief Departementaal Onderzoeksprogramma 2018 geeft een overzicht van de geplande onderzoeksprojecten (53 effectief en 12 reserve), ingedeeld volgens de thema's van de Beleidsnota Omgeving 2014 – 2019 (aangevuld met de thema's Energie en Dierenwelzijn).

Het onderzoeksprogramma werd medio 2018 geactualiseerd en omvat nu 59 effectieve projecten. Enkele projecten werden uit het onderzoeksprogramma verwijderd.

Per onderzoeksproject wordt volgende informatie weergegeven: Nummer, Titel onderzoek, en Prijscategorie.

Het nummer is een uniek nummer dat wordt gegeven aan elk individueel onderzoeksproject.

De 'titel van het onderzoek' geeft het onderwerp van het onderzoeksproject.

De 'voorzien kostprijs' van het onderzoek wordt aan de hand van een prijscategorie aangeduid:

$A \leq 75.000$ euro, $75.000 \text{ euro} < B \leq 150.000$ euro, $150.000 \text{ euro} < C \leq 250.000$ euro, $D > 250.000$ euro.

De onderzoeksprojecten vermeld in dit onderzoeksprogramma 2018 hebben intern een inhoudelijke screening doorlopen waarbij de beleidsrelevantie van elk project werd geoptimaliseerd.

In dit onderzoeksprogramma bevinden zich tevens reserveprojecten. Deze onderzoeksprojecten zijn gepland, maar hebben een lagere prioriteit dan de onderzoeksprojecten die in het onderzoeksprogramma zijn vermeld als effectieve projecten. Daarenboven kunnen ze door financiële restricties (nog) niet worden opgestart. De kans is dus eerder klein dat deze projecten zullen worden uitgevoerd. Van zodra echter financiële middelen vrijkomen, kunnen ook deze worden opgestart.

Onderzoeksprogramma

Het Departementaal Onderzoeksprogramma is geen rigide overzicht van de geplande onderzoeksprojecten. Het is een lijst van onderzoeksvoorstellen die met de nodige flexibiliteit wordt gehanteerd. Het kan voorkomen dat nieuwe en/of dringende onderzoeksvragen, die niet op voorhand te voorzien waren, in het lopende onderzoeksprogramma worden opgenomen of dat geprogrammeerd onderzoek niet meer nodig/nuttig is.

Halverwege het jaar wordt ook een actualisatiemoment voorzien, waarbij eventuele wijzigingen in het onderzoeksprogramma worden geformaliseerd.

Bovendien wordt elk onderzoeksproject afzonderlijk uitbesteed. Conform de wetgeving op de overheidsopdrachten worden potentiële opdrachtnemers gecontacteerd of via het Bulletin der Aanbestedingen geïnformeerd en nadien volgens de gehanteerde procedure geselecteerd.

Tot slot: de jaarlijkse departementale onderzoeksprogrammering wijkt enigszins af van andere onderzoeksprogramma's waarbij (top-down) a priori een lijst met inhoudelijke onderzoekstopics wordt vastgelegd en meegedeeld en waarbinnen de ingediende onderzoeksvoorstellen moeten kaderen. De opmaak van het departementale onderzoeksprogramma vindt eerder plaats via een bottom-up benadering.

De meest beleidsrelevante onderzoeksvoorstellen werden geselecteerd. Naast de eerder operationele onderzoeksvoorstellen zijn de onderzoeksprojecten van meer strategische aard (beleidsverkenkend en/of beleidsformulerend), ongeveer in gelijke mate aanwezig in het departementale onderzoeksprogramma 2018.

////////////////////////////////////

1 HORIZONTALE ORIËNTATIES

1.1 INTEGRALE BENADERING VAN HET OMGEVINGSBELEID

Nummer	Titel	Prijscat.
2018-018	Doorrekening verkiezingsprogramma's van politieke partijen: methodische verkenning en haalbaarheidsstudie	A
2018-028	Toekomstverkenningen, focus 'smart cities' en 'big data'	B
2018-032	Gewijzigde rolverdeling i.k.v. omgevingsbeleid en impact op ruimte en milieu	A
2018-036	Omgevingsdenken in de praktijk	B
<i>Reserve</i>		
2018-019	Enquêtering draagvlak omgevingsbeleid	B

1.2 VERGROENING VAN DE ECONOMIE / DUURZAME PRODUCTIE EN CONSUMPTIE

Nummer	Titel	Prijscat.
2018-042	Voedselverlies bij Vlaamse gezinnen beperken: effectieve interventies ontwikkelen	B
2018-059	Beleidsontwikkelende studie: empirisch onderzoeken van de voordelen van een groene economie	A
2018-062	Eco-fiscaliteit	B
2018-066	Transitie voedingssysteem: socio-economische analyse duurzame voeding	B
2018-106	Pilootproject natural capital accounting (NCA) voor Vlaanderen	A
<i>Reserve</i>		B
2018-014	Ontwikkeling indicatoren: Ontwikkeling van natural capital accounting (NCA) voor Vlaanderen – proof of concept	A
2018-041	Vlaamse burgers en klimaatverandering: aanbevelingen voor het beleid	B
2018-100	Projecten gedragswetenschappen: energie en voeding	A

1.3 EENVOUDIGE EN DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN

Nummer	Titel	Prijscat.
2018-033	Evaluatie van het beleid m.b.t. de stedenbouwkundige verordening toegankelijkheid (Deel II)	A
2018-050	Significantiebeoordeling i.k.v. de online mer-toets	B
2018-052	Herziening van de TWOL Representatieve stoffen i.h.k.v. het Handboek Risicoberekeningen	A
2018-053	Validatie van de Vlaamse Selectiemethodiek – fase 2	A
2018-054	Actualisering en vereenvoudiging codes van goede praktijk inzake bouw en controle van vaste houders voor brandbare vloeistoffen en gevaarlijke producten	A
2018-093	Verkenning en evaluatie van de parameters van het Gemeentefonds in relatie tot de BRV-doelstellingen	A

2018-095	Inzet van lasten bij omgevingsvergunningen	A
2018-105	Analyse en ontsluiting van de (het) omgevingsvergunning(enregister)	B
<i>Reserve</i>		B
2018-088	Niet RO-regelgeving met ongewenste impact op ruimtelijke ontwikkelingen in Vlaanderen	A

2 VERTICALE ORIËNTATIES - THEMABELEID

2.1 RUIMTE

Nummer	Titel	Prijscat.
2018-038	Ruimtelijke analyse van transformaties van panden in Vlaanderen	B
2018-039	Veranderingsprocessen in steden en de open ruimte, en hun ruimtelijke impact	B
2018-071	Metabolisme van Antwerpen, stad van stromen	B
2018-072	LABO RUIMTE Transitie in mobiliteit en ruimte	B
2018-074	Adviesbundel voor verschillende doelgroepen gebaseerd op conclusies uit de recente ervaringen op het terrein van het grondbeleid bij functionele bedrijventerreinen	A
2018-086	Ruimtelijke en economische randvoorwaarden en kritische succesfactoren voor succesvolle inrichting multimodaal ontsloten regionaal logistieke knooppunten	A
2018-098	Gedragwetenschappelijk onderzoek naar het keuzeprocess van woon- en leefomgevingen	B
2018-102	Heroriëntering subsidiebeleid in functie van de beleidsopties in het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen	A
2018-107	Woongedrag: van verkaveling tot cohousing	A
2018-110	LABO RUIMTE 20ste eeuwse gordel in en rond Brussel	B
2018-111	Verkenning van strategische visie en bestuurlijk management voor de ontwikkeling van de Brussel_Vlaamse Metropool	A

2.2 BODEM EN ONDERGROND

Nummer	Titel	Prijscat.
2018-006	Academische aftoetsing methodiek evaluatie randvoorwaarden erosie	A
2018-009	Strategische kennisontwikkeling m.b.t. minerale grondstoffen: deel productie in landen van waaruit Vlaanderen importeert	B
2018-012	Modellering van bodemerosie en sedimenttransport naar de waterlopen	B
2018-031	Update lange termijn visie voor DOV	A
2018-040	Ontwikkeling van een hydrologisch gecorrigeerde versie van het Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II	A
2018-103	Beoordeling van de invloed van de bemonsteringsdiepte op de analyseresultaten van het organische koolstofgehalte en de pH van akkerland	A
2018-104	Verfijning van RUSLE gewas- en bedrijfsvoeringsfactor C voor de Vlaamse teeltpraktijken en erosiebestrijdingsmaatregelen	A
2018-109	Opmaak van sedimentbeheerconcept voor het Scheldestroomgebiedsdistrict	B
<i>Reserve</i>		
2018-002	Opmaak van een gebiedsdekkende geoptimaliseerde bodemtextuurkaart	A

2018-008	Behandeling en filtering van graviteitsdata van Vlaanderen voor geologische interpretatiedoeleinden	A
2018-029	Optimalisatie en uitbreiding van de koppeling van statistische bodemprofielen aan de bodemkaart	A

2.3 LUCHT

Nummer	Titel	Prijscat.
2018-055	Technische ondersteuning en onderbouwing van de Green deal huishoudelijke houtverbranding	A
2018-063	(Technische) beleidsopties ter voorkoming van emissiefraude bij voertuigen	B
<i>Reserve</i>		
2018-069	Potentieel van geluidswerende schermen voor verbetering van lokale luchtkwaliteit in de omgeving van open en halfopen tunnels	A
2018-070	Emissiereductiepotentieel van hybride voertuigen in kaart brengen	A

2.4 HINDER

Nummer	Titel	Prijscat.
2018-096	Uitwerken van maatregelen in uitvoering van geluidsactieplannen	B

2.5 OMGEVING EN GEZONDHEID

Nummer	Titel	Prijscat.
2018-015	Wetenschappelijke onderbouwing en methodiekbepaling om de kwaliteit van de binnenlucht op school te verbeteren met aandacht voor beleidsdomeinoverschrijdende samenwerking	A
2018-016	Onderzoek naar de relatie tussen aanwezigheid van groene ruimte en gezondheid met specifieke aandacht voor het gebruik van humane biomonitoring en ruimtelijke aspecten	A
2018-023	Optimaliseren en actualiseren van het gebruik van gezondheidsindicatoren binnen de omgevingsbeleidscontext	B
2018-026	Expertadvies voor het beoordelen van aanvragen van conformiteitsattesten en ondersteuning voor het modelleren van niet-ioniserende straling	B
2018-034	Instrumentele analyse van gezondheid binnen ruimtelijk beleid	A
2018-108	Nieuwe ontwikkelingen rond 5G, de maatschappelijke impact van de uitrol van 5G netwerken op de stralingsblootstelling	B
<i>Reserve</i>		
2018-030	Uitwerken van een wetenschappelijke strategie voor het monitoren van kortlevende pollutanten en bijhorende gezondheidseffecten	A

2.6 CIRCULAIRE ECONOMIE

Nummer	Titel	Prijscat.
2018-017	Toekomstverkenning Circulaire Economie	B

2018-078	Economische deelsystemen en product-als-een-dienst in het omgevingsdenken	B
----------	---	---

2.7 KLIMAAT

Nummer	Titel	Prijscat.
2018-001	Academische aftoetsing van de methodiek voor de uitrol van een koolstofmonitoringnetwerk in Vlaamse bodems	A
2018-013	Monitoring van het organische koolstofgehalte in Vlaamse bodems in openbaar domein en particuliere tuinen	B
2018-060	Een efficiënt monitoringssysteem voor het Vlaams Adaptatieplan	A
2018-065	Ontwikkeling van no-regret maatregelen voor de reductie van methaanuitstoot bij aardgasmotoren	A
2018-067	Uitwerken van sectorale low carbon roadmaps (deel 1)	B
2018-068	Aanpassen, uitbreiden en compatibel maken van de bestaande maatregelentool voor steden en gemeenten om de impact van diverse maatregelen te kunnen inschatten op het gemeentelijke territorium	B
<i>Reserve</i>		
2018-024	Monitoring klimaatmitigatie en -adaptatieprojecten Vlaanderen	B

2.8 ENERGIE

Nummer	Titel	Prijscat.
2018-020	Energie keuzehulp met ruimtelijke differentiatie	A
2018-057	Energiecoöperatieves: een nieuwe weg richting energietransitie?	A
2018-058	Impact assessment (IA) van de uitvoering van het Europees Clean Energy pakket voor Vlaanderen	A
2018-097	Onderbouwen transitie naar een decentraal, flexibel energiesysteem	A

2.9 DIERENWELZIJN

Nummer	Titel	Prijscat.
2018-101	Het opzetten van een monitoringssysteem voor het meten van het welzijn van legkippen aan de slachtlijn	C

3 BELEIDSONDERSTEUNING EN -INTEGRATIE

Nummer	Titel	Prijscat.
2018-027	Raamovereenkomst Agentschap Informatie Vlaanderen	A

////////////////////////////////////

Koning Albert II laan
20/8 1000 Brussel
omgevingvlaanderen.be